

درس 10 (اوضاع اجتماعی ، اقتصادی ، علمی و فرهنگی

- 1- چرا در دوران صفویه شرایط مناسبی برای رونق زندگی اجتماعی و اقتصادی پیدا آمد؟ به دلیل :
- 1- وجود حکومت مرکزی نیرومند 2- برقراری نظم و امنیت در سراسر کشور.
- 2- بیشترین ساکنان ایران در دوره صفوی به ترتیب چه کسانی بودند؟ و به چه کارهایی اشتغال داشتند؟ روستاییان و کوچ نشینان به ترتیب بیشترین ساکنان ایران را تشکیل می دادند . همچون گذشته ، کوچ نشینان به دامداری و صنایع دستی و روستاییان به کشاورزی و صنایع دستی اشتغال داشتند.
- 3- به عقیده ی جهانگردان اروپایی وضع زندگی دهقانان ایرانی در مقایسه با اروپایی چگونه بود؟ به مراتب بهتر از وضع دهقانان در مناطق حاصلخیز اروپا بوده است.
- 4- بیشتر شهرنشینان در دوره صفوی چه کسانی بودند؟ شهرنشینان بیشتر مقام های حکومتی ، نظامیان ، کارکنان اداره ها ، روحانیون ، بازرگانان ، پیشه وران ، صنعتگران و کارگران بودند.
- 5- کدام محصولات ایران در دوره صفوی به کشورهای همسایه و برخی کشورهای اروپایی صادر می شد؟ خشکبار ، پارچه های مخلوط ، ابریشمی و حریر و نیز قالی های نفیس صارد می شد.
- 6- کارگاهای بافنده در شهرهای مختلف در دوره کدام پادشاه رونق گرفت. شاه عباس اول
- 7- در دوره شاه عباس اول ، کارگاه های بافنده در چه شهرهایی وجود داشت؟ اصفهان ، کاشان ، یزد ، مشهد استرآباد ، گیلان.
- 8- صنعتگران ایرانی در چه صنایعی پیشرفت کرده بودند؟ در صنایع کاشی ، چینی ، چرم ، جواهر ، رنگ ، صابون و جنگ افزارهای سنتی از قبیل شمشیر و کمان.
- 9- در عصر صفوی به چه دلایلی تجارت داخلی و خارجی پر رونق بود؟ (سه عامل تجارت)
- 1- یکپارچه بودن سرزمین ایران 2- وجود نظم و امنیت در سراسر کشور 3- ایجاد راه ها و کاروانسراهها.
- 10- سه منبع عده در آمد حکومت صفوی را ذکر کنید؟ مالیات - عوارض - تجارت و صادرات بعضی از کالاهای.
- 11- در عصر صفوی معماران و مهندسان شهر ساز ایرانی چه آثاری را ساختند؟ معماران و مهندسان شهرساز ایرانی مساجد ها ، کاخ ها ، پل و کاروانسراهای عظیم و با شکوهی ساختند و در تزیین آنها انواع هنرها را بکار برند.
- 12- صفویان برای رشد علم و گسترش آموزش چه اقداماتی انجام دادند؟ پادشاهان ، مقام های کشوری و لشکری و دیگر بزرگان ، مدرسه ها و کتابخانه های عظیمی به ویژه در پایتخت های صفوی ساختند و اموال و املاک بسیاری را وقف آنها کردند . تعداد زیادی از طالبان علم و دانش در این مراکز مشغول تحصیل بودند . در آن زمان به علوم و معارف دینی امتد تقسیر ، فقه و حدیث بسیار توجه می شد.
- 13- از جمله فیلسوفان نامدار و عالمان بزرگ روزگار صفوی چه کسانی بودند؟ میرداماد و ملاصدرا از جمله فیلسوفان نامدار شیخ بهایی و علامه محمد باقر مجلسی از عالمان بزرگ آن روزگار بودند.
- 14- چرا در دوره صفوی شعر و ادب فارسی پر رونق نبود؟ به سبب کم توجهی پادشاهان به شاعران . اما علم تاریخ مورد توجه قرار داشت.
- 15- رشته های هنری دوره ی صفوی کدامند؟ نقاشی ، خوشنویسی ، کتاب آرایی و خاتم کاری.
- 16- در دوره ی صفوی مردم چه جشن هایی را گرامی می داشتند؟ علاوه بر نوروز و دیگر جشن های باستانی ، اعیاد اسلامی مانند قربان ، فطر و غدير را گرامی می داشتند.
- 17- در دوره صفوی آیین سوگواری امام حسین (ع) به چه شیوه هایی برگزار می شد؟ به شیوه ی روضه خوانی ، نوحه سرایی ، مرثیه خوانی ، سینه زنی و تعزیه برگزار می شد.
- 18- برپایی جشن ها و آیین ها در دوره صفوی چه تأثیری داشت؟ افزایش همایی و هم بستگی مردم.
- 19- جمعیت ایران در دوره صفویه حدود میلیون نفر تخمین زده می شود (10).
- 20- یکی از منابع عده در آمد حکومت صفوی بود که از کشاورزان و دامداران می گرفتند . (مالیات)
- 21- در دوره صفویه حدود تا درصد ایرانیان در شهرها زندگی می کردند . (10 تا 15 درصد)
- 22- در عصر صفوی نه تنها کشاورزی و دامداری بلکه ایران نیز شکوفا و پر رونق بودند . (صنایع)
- 23- صنعت یکی از صنایع پر رونق ایران در دوره صفوی بود که با صنعت نساجی اروپا رقابت می کرد . (بافنده)
- 24- شاهان صفوی به خصوص برای گسترش تجارت کوشش بسیار کردند . (شاه عباس اول)
- 25- یکی از با شکوه ترین بازارها در عصر صفوی ، بازار بود . (قیصریه ی اصفهان)
- 26- یکی از منابع در آمد حکومت صفوی ، بود که از کاروان های تجاری گرفته می شد . (عوارضی)

- 27- شاهان صفوی مخصوصاً برای گسترش تجارت خارجی به شرکت های اروپایی اجازه داد تا فعالیت کنند.
 (شah عباس اول)
- 28- صادرات .. که پرسودترین کالای صادراتی بود در انحصار قرار داشت . (ابربیشم - شاه عباس اول)

سوالات تستی درس 10

- 1- کدام عبارت ها در مورد دوره صفوی نادرست است ؟
- الف) در دوران صفوی عدم حکومت مرکزی و نبود نظم ، شرایط نا مناسبی را برای زندگی مردم فراهم آورده بود.
- ب) در دوره صفوی شهر و شهر نشینی بسیار رونق گرفت.
- ج) در دوره صفوی تجارت داخلی رونق گرفت ولی تجارت خارجی از رونق افتاد.
- د) در دوره صفوی به علوم و معارف دینی بسیار توجه می شد.
- ه) منبع عمدۀ در آمد حکومت مالیاتی بود که از کشاورزان و دامداران می گرفتند.
- الف) 3 مورد ب) 2 مورد ج) 1 مورد د) 4 مورد
- 2- پرسود ترین کالای صادراتی یعنی ابربیشم در انحصار کدام پادشاه صفوی قرار داشت ؟
- الف) شاه اسماعیل ب) شاه تهماسب ج) شاه عباس اول د) شاه عباس دوم
- 3- طرح محاسبه دقیق آب زاینده رود از اقدامات کدام شخصیت در دوره صفوی می باشد ؟
- الف) ملا صدرا ب) شیخ بهایی ج) میر داماد د) علامه مجلسی
- 4- این جمله در کتاب تاریخی کدام شخصیت آمده است ؟ (منشا و منبع در آمد مردم کاشان کارگاه های ابربیشم بافی و هنر نقره کاری آنهاست).
- الف) سفر نامه کمپفر ب) تاریخ عالم آرای عباسی ج) احسن التواریخ د) سفر نامه شاردن
- 5- در دوره کدام پادشاه صفوی کارگاه های بافندگی متعددی تاسیس شد؟
- الف) شاه اسماعیل ب) شاه تهماسب ج) شاه عباس اول د) شاه عباس دوم
- 6- در دوره صفوی چه کسانی مدرسه و کتاب خانه های عظیم ساختند ؟
- الف) بزرگان ب) مقام های کشوری و لشکری ج) پادشاهان د) همه موارد
- 7- کدام آئینها و جشن ها در عصر صفویه با شکوه و عظمت بر گزار می شدند ؟
- الف) جشن نوروز ب) اعیاد اسلامی ج) آئین سوگواری امام حسین (ع) د) همه موارد
- 8- کدام علم در عصر صفویه مورد توجه بیشتر قرار گرفت ؟
- الف) علم ریاضی ب) علم شیمی ج) علم نجوم د) علم تاریخ
- 9- به عقیده شارون وضع زندگی دهقانان ایرانی در دوره از دهقانان اروپایی بهتر بوده است ؟
- الف) زندیه ب) افشاریه ج) صفویه د) قاجار
- 10- کدام عبارتها در مورد صفویه درست است ؟

- الف) جمعیت ایران در دوره صفویه 10 میلیون نفر تخمین زده می شود.
- ب) ادر دوره صفوی 10 تا 15% ایرانیان در روستاهای زندگی می کردند.
- ج) در عصر صفوی صنایع ایران شکوفا بود.
- د) به دلیل کم توجهی صفویه به شاعران ، شعر و ادب فارسی پر رونق نبود.
- ه) بیشترین ساکنان ایران در دوره صفویه را روستائیان و کوچ نشینان تشکیل می دادند.

الف) 3 مورد ب) 4 مورد ج) 2 مورد د) 1 مورد